

Afgørelsen offentliggøres i anonymiseret form

25. juli 2001

J.nr. 97-2311-0014

HJD

A F G Ø R E L S E

(Varmeforsyning)

**Klage fra
over afgørelse af 19. juni 2000 fra
i en sag om grundlaget for beregning
af fast afgift for fjernvarme rejst af**

**I/S Skive Fjernvarme
Energitilsynet**

[...]

Sagen er indbragt for Energitilsynetsnævnet ved brev af 18. august 2000 fra advokat Erik Hørlyck, Århus, på vegne af I/S Skive Fjernvarme. Der klages over Energitilsynets afgørelse af 19. juni 2000, der fandt grundlaget for opkrævning af faste afgifter for fjernvarme hos nogle af fjernvarmeselskabets forbrugere urimeligt og udtalte, at varmemforsyningsloven ikke var til hindring for, at for meget betalt fast afgift blev tilbagebetalt de pågældende. Energitilsynet har fremstillet sagens omstændigheder og kommenteret klagen i en redegørelse, der er tilsendt sagens parter.

I nævnets behandling af sagen har deltaget nævnsformand, cand.jur. Jørgen Nørgaard, professor, cand.polit. Christen Sørensen, professor, dr.jur. Jens Fejø, direktør H.C. Mortensen og direktør, cand.oecon. Niels Jørgen Ravn Sørensen.

Energitilsynets afgørelse

Fra den påklagede afgørelse af 19. juni 2000 citeres:

"Klage over grundlaget for beregning af fast afgift hos I/S Skive Fjernvarme

Resumé

I brev af 8. februar 2000 til Energitilsynet anmodede [...], tilsynet om at vurdere maksimaltilslutningsberegningen for hans ejendom tilsluttet hos I/S Skive Fjernvarme.

Af sagens akter fremgik, at I/S Skive Fjernvarme den 14. oktober 1999 foretog en rumfangsopmåling af ejendommen. Resultatet af rumfangsopmålingen viste en maksimaltilslutning på 14,89 kW mod tidligere 29,66 kW beregnet på grundlag af radiatorernes hedeblader.

Maksimaltilslutningen på 29,66 kW var beregnet i 1960'erne. Af sagens akter fremgik, at der for i alt 238 ejendomme tilsluttet hos I/S Skive Fjernvarme stadig blev betalt fast afgift på grundlag af radiatorernes hedeblader.

Før bestyrelsen for I/S Skive Fjernvarme udarbejdede "Almindelige bestemmelser for fjernvarmelevering" i 1995, fremgik de af I/S Skive Fjernvarme anvendte metoder for beregning af maksimaltilslutning af selskabets protokollater.

Af protokollaterne fremgik, at maksimaltilslutningen kunne beregnes på grundlag af tre metoder, hvoraf den ene metode var radiatorernes hedeblader.

Ved ikrafttrædelsen af værkets "Almindelige betingelser for fjernvarmelevering" den 19. september 1995 bortfaldt radiatorernes hedeblader som grundlag for beregning af maksimaltilslutningsafgift.

Betingelserne trådte i kraft på samme dato, som ændringen af vedtægterne for I/S Skive Fjernvarme blev vedtaget på ekstraordinær generalforsamling. Samtidig med ikrafttrædelsen af betingelserne for fjernvarmelevering bortfaldt radiatorernes hedeblader derfor som beregningsgrundlag for faste afgifter, idet der i vedtægterne for I/S Skive Fjernvarme fremgik, at maksimaltilslutningen også blev anvendt til beregning af fast afgift.

Det er [...] opfattelse, at beregning af fast afgift på grundlag af radiatorernes hedeblader efter den 19. september 1995 ikke er lovlig.

Ifølge det oplyste i sagen er det uomtvistet, at den nye rumfangsopmåling på grundlag af m² viser en maksimaltilslutning på 14,89 kW mod tidligere en maksimaltilslutning på 29,66 kW beregnet på grundlag af radiatorernes hedeblader. I/S Skive Fjernvarme har erkendt dette og har tilbudt [...] at regulere hans betaling af fast afgift for perioden fra 1. juni 1999 og frem.

Som sagen er fremlagt af parterne er det vurderet, at Energitilsynet skal tage stilling til, for hvilken periode [...] skal have tilbagebetalt for meget betalt i fast afgift.

Afgørelse

Det meddeles [...] og I/S Skive Fjernvarme,

- at det i henhold til varmforsyningslovens § 21, stk. 5, findes urimeligt, at I/S Skive Fjernvarme for nogle forbrugere efter ændringen af værkets vedtægter den 19. september 1995 har opkrævet faste afgifter på grundlag af radiatorernes hedeblader og ikke foretog ny opmåling af maksimaltilslutningen,
- at Energitilsynet ikke finder, at varmforsyningsloven er til hindring for, at I/S Skive Fjernvarme tilbagebetaler for meget betalt i fast afgift til varmekonsumenter, der siden ændringen af vedtægterne den 19. september 1995 har betalt fast afgift på grundlag af radiatorernes hedeblader.

....."

Det er oplyst i afgørelsen, at I/S Skive fjernvarme i alt forsyner ca. 2700 ejendomme. Efter Energitilsynets beregning medfører en opgørelse af den faste afgift for [...] ejendom en merbetaling for 1999 på 3.416 kr. (inkl. moms), hvis opgørelsen sker på grundlag af radiatorernes hedeblade i stedet for bygningens rumfang. For den samlede periode fra 19. september 1995 vurderes forskelsbeløbet til ca. 16.000 kr.

Klagen

I klagen påstås Energitilsynets afgørelse ophævet med følgende begrundelse:

"1.

Afgørelsen savner hjemmel i varmemforsyningslovens § 21, stk. 5.

Det fremgår af den nævnte lovbestemmelse (som udformet på klagetidspunktet), at Energitilsynet kan meddele pålæg om ændring af priser eller betingelser, såfremt disse er urimelige eller i strid med bestemmelserne i § 20.

Bestemmelsen indeholder ikke hjemmel til, at Energitilsynet kan pålægge en varmemforsyningsvirksomhed at tilbagebetale afgifter, der er opkrævet og betalt i tidligere regnskabsår, idet spørgsmålet om tilbagebetaling henhører under domstolene.

Som det fremgår af den påklagede afgørelse havde min mandant allerede inden afgivelsen af klage anerkendt, at klagerens faste afgift med virkning fra 1.6.1999 ændres fra opmåling på grundlag af radiatorernes hedeflader til rumomfangsopmåling, og der har derfor ikke været anledning til at meddele min mandant pålæg om at ændre priser eller andre betingelser.

2.

Den i Energitilsynets afgørelse omtalte vedtægtsændring pr. 19.9.1995 indeholder, som det korrekt fremgår af afgørelsen side 9, intet om, hvorledes den faste afgift skal beregnes. Det fremgår alene af vedtægterne, at faste afgifter fordeles mellem interessenterne i forhold til ejendommens beregnede maximaltilslutning.

De nærmere bestemmelser om, hvorledes den faste afgift opgøres, fremgår af I/S Skive Fjernvarmes Almindelige bestemmelser for fjernvarmelevering pkt. 2.6 - 2.9, der er gengivet i de påklagede afgørelse side 9 - 10.

3.

Klageren betalte i henhold til forbrugerkontrakt tinglyst 28.2.1967 og i henhold til vedtagelse på I/S Skive Fjernvarmes bestyrelsesmøde den 3.8.1988 fast afgift opgjort på grundlag af radiatorernes hedeflader.

I henhold til de almindelige regler om tilbagesøgning og pkt. 2.9 i Almindelige bestemmelser for fjernvarmelevering påhvilede det klageren at rette henvendelse til min mandant om ændring af opgørelsesmetoden. Da dette først skete i oktober 1999 i anledning af en målerudskiftning, følger heraf, at klageren ikke kan kræve tilbagebetaling af fast afgift tidligere end med virkning fra 1.6.1999.

Det understreges, at klageren i 1995 fik tilsendt Almindelige bestemmelser for fjernvarmelevering, og at min mandant på daværende tidspunkt ikke umiddelbart var i besiddelse af registreringer over, på hvilket grundlag de enkelte interessenters faste afgift var opgjort. Dette spørgsmål blev først afklaret i juli 1999 på grundlag af en omfattende arkivgennemgang.

Afslutningsvis gør jeg for en ordens skyld opmærksom på, at det ved den nævnte arkivgennemgang blev konstateret, at 238 ejendomme på daværende tidspunkt betalte fast afgift på grundlag af opmåling efter radiatorernes hedeflader. Min mandant har rettet henvendelse til de pågældende forbrugere med henblik på rumfangsopmåling og eventuel ændring af den faste afgift med virkning fra 1.6.1999.

Såfremt Energitilsynets afgørelse ikke ændres, vil det være nødvendigt på tilsvarende måde at tilbagebetale en del af den faste afgift til alle de pågældende forbrugere. Der vil i så fald blive tale om tilbagebetaling af et beløb i størrelsesordenen knap kr. 1 mio. Som følge af princippet om kostægte varmetarif vil dette medføre, at den faste afgift skal forhøjes i forhold til samtlige forbrugere.

....."

Energitilsynets redegørelse

Fra Energitilsynets bemærkninger til klagen i redegørelse af 19. september 2000 citeres:

".....

Ad 1. Afgørelsen savner hjemmel i varmemforsyningslovens § 21, stk. 5

Tilsynet skal vedrørende dette spørgsmål henholde sig til den påklagede afgørelse, i hvilken anvendelsen af urimelighedskriteriet i varmemforsyningslovens § 21, stk. 5 (som udformet på klage-tidspunktet) er møntet på det efter tilsynets opfattelse kritisable forhold, at I/S Skive fjernvarme undlod at foretage ny opmåling af maksimaltilslutningen på tidspunktet for ændringen af værkets vedtægter, når radiatorernes hedeflader bortfaldt som grundlag for beregning af fast afgift på samme tidspunkt.

Derfor meddeler tilsynet i afgørelsen sagens parter, at tilsynet ikke finder, at varmemforsyningsloven er til hindring for, at berørte forbrugere får tilbagebetalt fast afgift. Der er ikke tale om, at tilsynet giver I/S Skive Fjernvarme pålæg om at tilbagebetale fast afgift.

.....

Ad 2. Vedtægtsændringen indeholder intet om, hvorledes den faste afgift skal beregnes

Tilsynet er enig med klageren om, at det i vedtægterne for I/S Skive Fjernvarme ikke fremgår, hvorledes den faste afgift beregnes, men at dette fremgår af værkets Almindelige Bestemmelser for Fjernvarmelevering.

Imidlertid fremgår det ikke af værkets Almindelige Bestemmelser for Fjernvarmelevering, hvilke faste afgifter, ud over tilslutningsafgift, forbrugeren skal betale. Dette fremgår af værkets vedtægter. Forbrugeren hos I/S Skive Fjernvarme må således sammenholde værkets vedtægter og værkets Almindelige Bestemmelser for Fjernvarmelevering for at få oplysning om, hvilke faste afgifter der beregnes på hvilket grundlag.

.....

Ad 3. Beregningsmetoden er nævnt i tinglyst forbrugerkontrakt. Det påhvilede klageren at rette henvendelse til I/S Skive Fjernvarme

Klageren påstår med henvisning til pkt. 2.9 i Almindelige Bestemmelser for Fjernvarmelevering hos I/S Skive Fjernvarme, at det påhviler forbrugeren at rette henvendelse til værket om ændring af opgørelsesmetoden.

Tilsynet har i afgørelsesskrivelsen anført, at det af ordlyden af pkt. 2.9 i bestemmelserne fremgår, at punktet vedrører en ændring af forhold på ejendommen, der medfører en ændring af tilslutningsafgiftens størrelse.

....."

Lovgivning m.v.

§ 21 i lov om varmforsyning (lov nr. 382 af 13. juni 1990 med senere ændringer) indeholder - i lovens affatning før den 1. juli 2000 - følgende bestemmelser:

§ 21. Priser og andre betingelser for de af § 20 omfattede leverancer [bl.a. levering af opvarmet vand fra kollektive varmforsyningsanlæg] skal med angivelse af grundlaget for prisfastsættelsen anmeldes til et af miljø- og energiministeren nedsat udvalg (Energitilsynet) efter regler fastsat af udvalget.

Stk. 2.

Stk. 3.

Stk. 4. Priser og andre betingelser, der ikke er anmeldt som foreskrevet efter stk. 1, er ugyldige.

Stk. 5. Finder udvalget, at priser eller andre betingelser er urimelige eller i strid med bestemmelserne i § 20, giver udvalget, såfremt forholdet ikke gennem forhandling kan bringes til ophør, pålæg om ændring af priser eller betingelser.

.....

Spørgsmål om tilbagebetaling af for meget betalte beløb i forbindelse med energileverancer hører under domstolenes afgørelse, jf. Monopol-ankenævnets og Konkurrenceankenævnets afgørelser af 16. marts 1989 ([...] ctr. Gas- og Varmeprisudvalget), 10. juni 1997 ([...]) og 18. december 1998 ([...] ctr. Elprisudvalget).

De gældende "Almindelige bestemmelser for fjernvarmelevering" fra I/S Skive Fjernvarmeværk indeholder følgende:

".....

2.7 Beregningsgrundlaget for tilslutningsafgift og faste afgifter kan fastsættes efter to metoder.

Enten efter ejendommens rumfang eller efter installationens varmeeffektbehov, udregnet og attesteret af en energikonsulent, med begrænsning i Værkets minimumssats.

.....

Ikrafttræden

7.2 Nærværende Almindelige bestemmelser er udarbejdet af I/S Skive Fjernvarmes bestyrelse den 16. maj 1995

til ikrafttrædelse den 19. september 1995

og anmeldt til Gas- og Varmeprisudvalget.

....."

Energiklagenævnets bemærkninger

Efter de "Almindelige bestemmelser for fjernvarmelevering" fra I/S Skive Fjernvarme, der trådte i kraft den 19. september 1995, kan den faste fjernvarmeafgift kun beregnes enten efter ejendommens rumfang eller efter installationens varmeeffektbehov. Fjernvarmeværkets fortsatte afregning af nogle forbrugere på grundlag af størrelsen af radiatorernes hedeflade har således ikke haft grundlag i de gældende bestemmelser for leveringsforholdet.

Spørgsmålet om hvorvidt og i hvilket omfang [...] eller andre berørte forbrugere af fjernvarme fra I/S Skive Fjernvarme har krav på tilbagebetaling af for meget opkrævet fjernvarmeafgift er ikke reguleret i varmforsyningsloven. Afgørelsen af spørgsmålet henhører under domstolene.

Energiklagenævnets afgørelse

Energitilsynets afgørelse af 19. juni 2000 om grundlaget for I/S Skive Fjernvarmes opkrævning af faste afgifter for fjernvarme hos nogle forbrugere stadfæstes med den ovenfor anførte begrundelse.

Afgørelsen er truffet i henhold til § 26 i lov om varmforsyning.

Energiklagenævnets afgørelse kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

P.N.V.

Jørgen Nørgaard
Formand